Rok 1. Bytom, Górny Śląsk, kwiecień 1920 Nr. 4.

ORĘDZIE SOKOLE

CZASOPISMO DLA CZŁONKÓW ZWIĄZKU SOKOŁÓW POLSKICH DZIELNICY ŚLĄSKIEJ.

Od 1. 4. 1920 wynosi przedpłata »Orędzia« 40 fen. za numer.

Redakcja i Administracja mieszczą się w Sekretarjacie przy Wydziale Dzielnicowym.

Adres Redakcji i Adm.: **A. Świder, Bytom** (Beuthen O.-S.), **ul. Gliwicka 10** (Hotel Lomnitz).

Od Wydziału Dzielnicowego.

Przyjęto do Związku Sokołów Polskich — Dzielnica Sląska — następujące nowozałożone gniazda:

1. Rydułtowy (okręg rybnicki) 2. Żandowice (tarnogórski) 3. Szobiszowice (gliwicki) 4. Ligota (katowicki) 5. Nowe Hajduki (król. hucki) 6. Maciejkowice (bytomski) 7. Kozłowa Góra (tarnogórski) 8. Lubliniec (tarnogórski) 8. Kochcice (tarnogórski) 11., Kalety (tarnogórski) 12. Brzezinka p. Łabętami (gliwicki) 13. Birtułtowy (rybnicki) 14. Bytków (katowicki). Razem gniazd Dzielnicy Sląskiej 108.

Zebrania prezesów i naczelników w każdym okręgu się odbyły. Jednakowoż nie wszędzie odbyły się wybory wedle znanego i w Sokole zaprowadzonego zwyczaju. Głoszono zdania na zebraniach prezesów i naczelników, że tylko obecni mogą być wybierani — albo którzy są już prezesami i naczelnikami. — Zdania te są mylne. Wedle zasad w Sokole można wybierać na urzędy i takich druhów-obywateli nieobecnych na zebraniu, którzy nie mają za wiele urzędów, którzy dają rękojmię, że coś umieją i że swój urząd sumiennie wypełnią.

Prosimy wydziały gniazd, ażeby nam doniosły każdorazową zmianę liczby członków, gdyż zdarzają się wypadki, że niektóre gniazda albo za mało, albo za dużo egz. „Orędzia" otrzymują. Wobec tego, że „Orędzia" Sekretarjat od 1. kwietnia bezpłatnie nie dostarcza, powinne wydziały donieść, w jakiej ilości mamy „Orędzie" wysłać. „Orędzie" wysyłamy za zaliczką, a sprawą gniazda jest, takowe pomiędzy członkami rozdać.

W odpowiedzi na liczne zapytania członków „Sokoła", czy wolno jest używać rogatywek podczas uroczystości sokolich, odpowiadamy, że wolno nosić maciejówkę lub rogatywkę, byleby tylko kolor był granatowy. Zaznaczamy jednak, że jak pierwsze tak drugie oficjalnie nie odpowiadają obecnie Sokolstwu, gdyż sprawa umundurowania będzie dopiero rozstrzygnięta na Zjeździe międzyzwiązkowym.

Rocznicę Konstytucji 3. maja powinne gniazda obchodzić uroczyście. W miejscowościach, w których się utworzyły komisje obchodu, niechaj się gniazda sokole przyłączą do innych towarzystw.

Wydział Dzielnicowy zatwierdził następujące wydziały okręgowe:

1. Wydział okręgu I. (bytomski): prezes Jan Ludyga, Piekary; zast. prezesa Walenty Lepell, Łagiewniki; sekretarz Błażej Świder, Brzozowice; naczelnik Józef Kałdonek, Szarlej; zast. nacz. Ludwik Piontek, Szombierki.

2. Wydział okręgu III. (król. hucki): prezes A. Świder, Lipiny; zast. prezesa Józef Smoleń, Chorzów; sekretarz Franc. Wilk, Kochłowice; naczelnik Julj. Szydło, Kr. Huta; zast. nacz. Józef Belok, Świętochłowice.

3. Wydział okręgu IV. (gliwicki): prezes M. Kwiatkowski, Gliwice; zast. prezesa Jan Sikora, Gliwice; sekretarz Serafin Gwóźdź, Gliwice; naczelnik Stan. Mastalerz, Gliwice; zast. nacz. Paweł Paprotny, Gliwice.

4. Wydział okręgu VI. (mysłowicki): prezes Piotr Korus, Brzezinka; zast. prezesa Tomasz Klimczok, Kosztowy; sekretarz Jan Badura, Roździeń; naczelnik Aug. Mazur, Brzezinka; zast. naczelnika Aug. Habryka, Roździeń.

Związek Sokołów Polskich
Wydział Dzielnicowy.

Michał Wolski, prezes. Aug. Świder, pisarz.

Sprawozdanie

z Zjazdu Delegatów Związku Sokołów Polskich Okręgu VI (śląskiego).

W czwartek, dnia 25. marca rb. zebrali się delegaci gniazd z całego okręgu śląskiego w »Ulu« w Bytomiu. Wiedząc, że na Zjeździe tym nastąpi reforma okręgu VI, wszystkie prawie gniazda, przyjęte do dnia tego do Związku Sokołów Polskich, wysłały swych delegatów. Jest to znakiem dojrzałości Sokolstwa, a zapełniona sala świadczyła nietylko o liczebnym rozwoju Sokoła, ale także o zwycięstwie idei sokolej.

Punktualnie o godz. 4. po południu otworzył prezes okręgu, druh Wolski, Zjazd delegatów hasłem: »Czołem!« Witając obecnych w imieniu wydziału okręgowego, przedstawił druh prezes w krótkich słowach ostatnie dzieje Sokolstwa na Śląsku, poczem odśpiewano »Rotę«. Następnie obrano jednogłośnie drh. Wolskiego jako marszałka Zjazdu, na miejsce pisarza powołano za zgodą obecnych drh. Świdra, a na rewizorów kasy wyznaczono druhów Polaka i Dr. Białego.

Stwierdzono, że na Zjazd wysłały 83 gniazda razem 226 delegatów i to:

1. Bytom: Smoczyk, Piątek J., Piątek L. Lorcz 4
2. Szarlej: Wolski, Kałdonek, Celary, Rożek, Mzyk, Glazowska 6
3. Szombierki: Leśniok, Pilot, Bombis . 3
4. Brzozowice: Świder, Wojtol . . 2
5. Bobrek: Łebek, Niewiadomski, Trela , 3
6. Brzeziny: Bijok 1
7. Kamień: Kaezmarczyk, Szyja, Pawełczyk 3
8. W. Dąbrówka: Pawlikowski, Pięta . 2
9. Sucha Góra: Holeczek, Kawka . . 2
10. Orzegów: Hohaus, Binas, Mrowiec, Slany, Kokot 5
11. Piekary: Ludyga, Siwy, Wróbel, Polak 4
12. Bogucice: Tuszyński, Jarczyk . . 2
13. Kat. Hałda: Woźniczka, Czakański, Bańczyk, Szojdówna 4
14. Załęże: Sappa, Dudek, Wyleciol . 3
15. Michałkowice: Czaja . . . 1
16. Zał. Hałda: Śmigiel, Patalong, Szuster 3
18. Król. Huta: Badura, Białas, Szydło, Mrózek 4
13. Lipiny: Świder, Poloczkowa, Fojcik, Kaprol, Siwek, Niderliński, Manjura . 7
19. Chorzów: Sojka, Smoleń, Szewczyk, Drzezga 4
20. Nowa-wieś: Sitko, Labryga . . 2
21. Halemba: Burek, Wieczorek, Kuś . 3
22. Bismarkhuta: Golasz, Janik, Bartoszek 3
23. Swiętochłowice: Wieczorek, Kałuża, Szafranek, Szołtysek, Jaszczok . . 5
24. Kochłowice: Wilk, Wypior, Broda . 3
25. Eintrachthuta: Korzonek, Bryłka . 2
26. Chropaczów: Dudek, Rozmarynowski, Wilczek 3
27. Wirek: Sitner, Rzytki 2
28. Radoszowy: Zieliński, Wyciślik . . 2
29. Gliwice: Kowol, Mastalerz, Łebkówna 3
30. Łabęty: Szyguła, Wesz . . . 2
31. Zernica: Gawlik, Nierychło . . . 2
32. Przyszowice: Pawlas, Wziętek . . 2
33. Kunatów: Szołtysek, Potyka . . 2
34. Gierałtowice: Wittek, Płaszczyk . 2
35. Makoszowy: Orzeł 1
36. Ligota Zabrska: Gwóźdź . . . 1
37. Pyskowice: Szołtysek, Kowalik . . 2
38. Zabrze: Dr. Hager, Kasprzak, Przypadło, Bejer 4
39. Mikulczyce: Ruda, Ogórek, Funke . 3
40. Biskupice: Mrozek St., Mrozek Malch. Dworczyk 3
41. Ruda: Zmuda, Nobiałek, Kowolikówna, Widera Al., Widera Fr. Janik, Smyłówna . , ... 7
42. Mysłowice: Ćmok, Ryszka . . . 2
43. Wielki Chełm: Wadas, Trojak . 2
44. Janów: Szyja, Pypłacz 2
45. Nikiszowiec: Buczek, Pucka, Poety . 3
46. Roździeń-Szopienice: Plewniak, Richter, Chowaniec, Badura, Fojcikowa . 5
47. Brzezinka: Korus, Mazur, Sitko, Palka, Biecki 5
48. Kosztowy: Klimczok, Bołdys . . 2
49. Murcki: Botor, Szafranek, Maruszczyk 3
50. Katowice: Różanowicz, Lipp, Pabich 3
51. Bykowina: Slósarek, Kolejnik, Fojtyczka 3
52. Opole: Grzybowski 1
53. Frydenshuta: Brychcy, Sowa, Szczyrba, Czarnecki 4
54. Miejska Dąbrowa: Matysik, Skorupka 2

55.	St. Repty: Łukaszczyk, Sobala	2
56.	St. Chechło: Mitręga, Słota	2
57.	Rokietnica: Musioł, Jezusek	2
58.	Nakło: Stanowski, Opara	2
59.	Tarn. Góry: Ochman	1
60.	Lasowice: Giełda, Koloch	2
61.	Mikołów: Huj, Kalisz	2
62.	Podlesie; Latusek, Rozmus	2
63.	Gołkowice: Poloczek, Moczała	2
64.	Wyry: Suchoń	1
65.	Czerwionka: Kowol, Biernot	2
66.	Radlin: Ratajczyk	1
67.	Wodzisław: Michalski	1
68.	Niedobczyce: Węgrzyk, Jędrzejczyk	2
69.	Czyżowice: Zajonc	1
70.	Orzech: Matejczyk	1
71.	Łagiewniki: Lepell, Siwy Teodor, Piechota, Porwodziuk, Siwy Em.	5
72.	Mała Dąbrówka: Lipski, Roksteinowa Kićka, Szeliga, Gajda, Kaczmarek, Łukaszek	7
73.	Zaborze: Wydra Kłacka	2
74.	Bielszowice: Borys Leon, Borys Anna, Jarczyk, Grzesiok	4
75.	Dąb-Józefowiec: Dziura, Drzyzga, Piecha, Świątek, Fojcik	5
76.	Laurahuta-Siemianowice: Berlik, Sosiński	2
77.	Stary Bieruń: Szorek	1
78.	Rudne Piekary: Szołtysik	1
79.	Godula: Hartmann, Fityka, Zieliński	3
80.	Radzionków: Gajdas, Pietryga, Tobor, Zejer, Pełka	5
81.	Nowy Radzionków: Kalinowski, Kalus, Bonk	3
82.	Knurów: Rakoniewski, Szędzielorz	2
83.	Tychy: Baron	1
		226

Oprócz tego nadesłały gniazda nowozałożone, nieprzyjęte do dnia Zjazdu do Związku Sokołów Polskich delegatów, jak następuje:

1.	Maciejkowice: Pijowczyk, Milic	2
2.	Nowe Hajduki: Sewer, Swadźba, Badura	3
3.	Lubliniec: Rzeźniczek	1
4.	Żandowice: Gwóźdź, Król	2
5.	Kozłowa Góra: Flak	1
6.	Ligota: Switała, Gruchlik, Piszczek	3
7.	Szobiszowice: Klyta, Kaiser, Wesoły, Klytówna	4
		16

Razem 90 gniazd, zastąpionych przez 242 delegatów. Podczas obrad przybyli jeszcze delegaci z różnych gniazd, których nazwisk z powodu spóźnionego przybycia nie stwierdzono.

Następnie przystąpiono do obrad wedle porządku podanego w »Orędziu« na luty.

1. Członkowie Wydziału Okręgowego zdali sprawozdania, które podaliśmy taksamo — według § 2-go regulaminu okręgowego w »Orędziu« na luty. Sprawozdania przyjęto.

Naczelnik okręgowy druh Dreyza zgłosił po sumiennie wygłoszonem sprawozdaniu do laski marszałkowskiej następujące wnioski:

a) Zjazd delegatów zechce uchwalić, by dotychczasowy okręg VI zamienić na »Dzielnicę Śląską« wedle projektu międzyzwiązkowego wydziału całego Sokolstwa w Polsce;

b) Zjazd delegatów zechce uchwalić, by Dzielnicę Śląską podzielić na podane w »Orędziu« na luty 8 okręgów;

c) Zjazd delegatów zechce uchwałą uznać ogłoszony w »Orędziu« na luty projekt regulaminu T. W. Okr. za prawomocny.

Wniosek pierwszy uchwalił Zjazd jednogłośnie i bez zastrzeżeń. Wniosek drugi uchwalono po dłuższej dyskusji w formie następującej:

»Zjazd delegatów godzi się na przewidziany podział Dzielnicy na okręgi, jednakowóż za zgodą Wydziału Dzielnicowego zebrania okręgowe zadecydują o tworzeniu się nowych okręgów i przynależności gniazd do okręgów«.

Nad wnioskiem trzecim otworzyła się ożywiona dyskusja. Po przeczytaniu projektu przez druha prezesa i wytłómaczenia przez druha naczelnika, przyjęto wniosek dr. Korusa i Dr. Białego żeby do § 1 dodać: »Wydział Dzieln. ma prawo zawiesić czynności tych wydziałów okręgowych, któreby nie dbały o Sokolstwo, albo któreby działały na szkodę Sokolstwa«. Tak samo przyjęto wniosek druha prezesa i druha naczelnika, żeby tworzeniem wydziałów okręgowych zajął się Wydział Dzielnicowy. Wniosek dr. Polaka, żeby wydziały okręgowe zgłosiły zebrania swe do Wydziału Dzielnicowego, ażeby tenże miał sposobność brać udział w zebraniach, przyjęto. § 5 uchwalono zmienić na wniosek druha Polaka jak następuje: »Wszelkie koszta podróży, które powstają z polecenia Wydziału Dzielnicowego, ponosi po dokładnem zbadaniu Sekretarjat przy Wydziale Dzielnicowym«, poczem projekt regulaminu T. W. Okr. został przez Zjazd uznany za prawomocny.

2. Na wniosek skarbnika okręgowego, druha Kowalczyka, zgodził się Zjazd oprócz 4 głosów na podwyższenie składki rocznej z 50 fen. na

1.— mk. od członka i na zapłacenie mk. 5.— wstępnego od gniazd nowozałożonych do kasy dzielnicowej.

3. Następnie zajął się Zjazd wyborami członków Wydziału Dzielnicowego. Kierownictwo wyborów objął po ustąpieniu członków wydziału okręgowego druh Dr. Biały, powołując do pióra druha Świdra. Wybory, które się odbyły przez aklamację, wydały wynik następujący:
prezes: Michał Wolski, Bytom,
zast. prezesa: Wiktor Polak. Szarlej,
sekretarz: Augustyn Świder, Lipiny,
skarbnik: Tomasz Kowalczyk, Katowice,
naczelnik: Józef Dreyza, Laurah.-Siemianowice,
zast. naczelnika: Józef Wesoły, Mikołów.

Po dokonanych wyborach objął druh prezes Wolski kierownictwo dalszych obrad Zjazdu, poczem Wydział Dzielnicowy poprosił o uchwalenie następującego wniosku: »Ponieważ nie wiadomo, jaki będzie stosunek nasz do władz sokolich, prosimy o pozwolenie na samodzielne wysłanie delegacji gdzie potrzeba i ilu potrzeba, z prawem reprezentacji dzielnicy naszej i z prawem głosu nas zobowięzującego«. Wniosek został przez Zjazd jednogłośnie przyjęty.

Wniosek druha skarbnika Kowalczyka, ażeby zabezpieczyć ćwiczących razem całej Dzielnicy od nieszczęśliwych wypadków, nie miał poparcia. Po krótkiej dyskusji zgodzono się, żeby gniazda, które pragną zabezpieczyć ćwiczących, każde z osobna przeprowadzały zabezpieczenie i w tym celu udawały się do druha skarbnika.

Ponieważ porządek obrad był wyczerpany, zakończył druh prezes ostatni Zjazd okręgu śląskiego o godz. 8. wiecz. hasłem: »Czołem!«

Mamy nadzieję, że wszyscy obecni na Zjeździe delegaci zdają na najbliższych zebraniach gniazd swych dokładne sprawozdanie i że gniazda, stare i nowe, będą się starały wykonywać uchwały Zjazdu i będą pomocne w pracy koło budzenia i szerzenia idei i karności sokolej.

Czołem!

Aug. Świder, pisarz dzielnicowy.

Bytom, dnia 25. marca 1920.

Ideałem Sokoła ma być ptak naród, mocny mocą własną i silny siłą własną.

Regulamin gry w piłkę nożną.

1. Liczba graczy, boisko, przyrządy i czas trwania gry. Do gry stawa 22 graczy (po 11 w każdej drużynie); więcej jak trzech nie powinno po każdej stronie brakować. Każda drużyna ma swego przodownika.

Boisko powinno tworzyć czworobok i musi być 100—110 metrów długie i 65—75 metrów szerokie. Granice boiska oznacza się przez linje (najlepiej wylanie wapnem), na kątach najlepiej wbić chorągiewki. Boki długie nazywają się boczne linje — boki szerokie: linje bramkowe; środki bocznych linji połącza się linją średnią czyli średnicą, której to środek znowu musi być oznaczony jako środowisko. Od środowiska robi się koło na 9 metrów średnicy a od każdej chorągiewki narożnej robi się na boisku ćwierć koła średn. 1 metra. Chorągiewki narożne muszą być co najmniej 1,5 metra wysokie i muszą być u góry zaokrąglone.

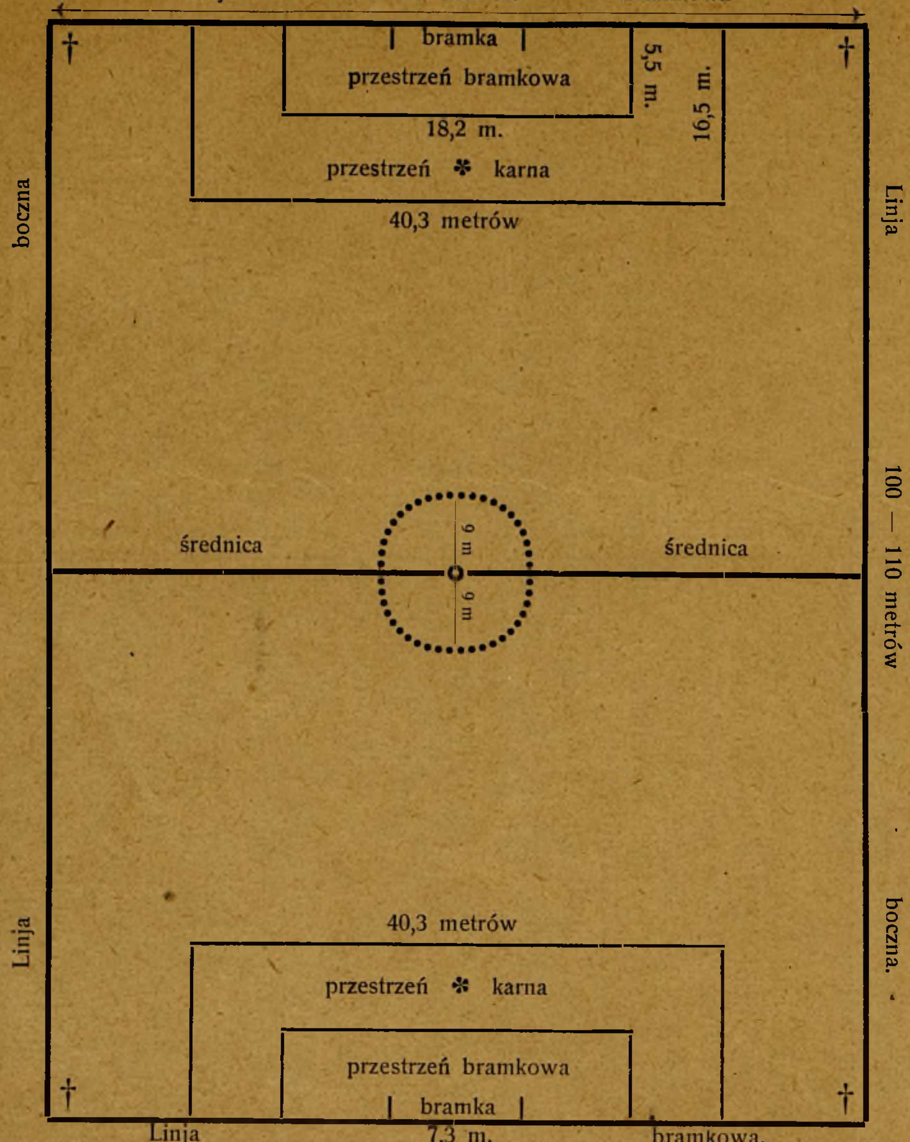
Bramki buduje się na środku linji bramkowych z dwóch palików, które się wbija pionowo w ziemię, a u góry łączy ich się przez cienką krokiew. Krokiew i paliki mogą być najwyżej 12 cm. szerokie. Prostopadle do linji bramkowej w odległości $5^1/_2$ metra od palików bramkowych wyciąga się dwie linje długości 5,50 metrów, które się połącza linją równoległą z bramkową! Tę przestrzeń nazywamy „przestrzeń bramkową“. Bramka powinna być 2,40 m. wysoką i 7,30 m. szeroką. Oprócz przestrzeni bramkowej mamy na boisku jeszcze przestrzeń „karną“, którą się oznacza przez 2 linje oddalone od palików bramkowych o 16,50 metrów pociągnięte z linji bramkowej ku średnicy (długości 16,50 m.) które połącza linja równoległa do linji bramkowej. Naprzeciwko środka bramki w odległości 11 metrów położony jest znaczek karny. (patrz szkic nr. 1.)

Objętość piłki powinna być 68,5 do 71 centymetrów.

Jeżeli z góry nie było innej umowy, trwa czas gry 2 razy 45 minut, z przerwą co najwyżej 10 minut, którą się do gry nie wlicza.

Szkic nr. 1.

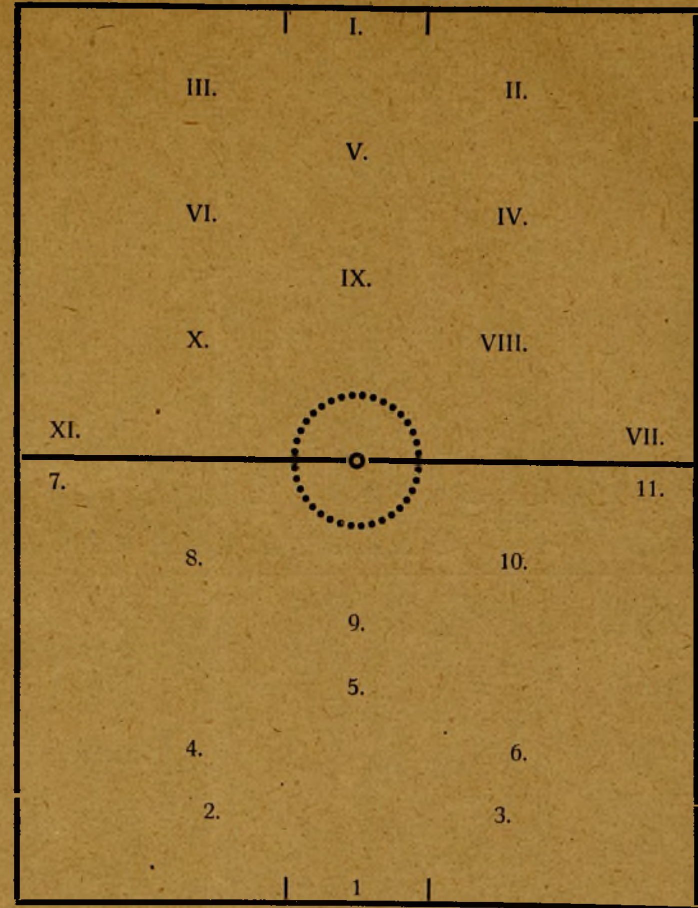
PLAN BOISKA.

✽ znaczek karny. — o środek boiska. — † chorągiewki narożne.

Szkic nr. 2.

Ustawienie się drużyn do gry.

biała i niebieska drużyna:

I.	1.	są bramkowi
II.	2.	„ lewi obrońcy
III.	3.	„ prawi obrońcy
IV.	4.	„ lewi naganiacze
V.	5.	„ średni naganiacze
VI.	6.	„ prawi naganiacze
VII.	7.	„ lewi skrzydłowi nacierający
VIII.	8.	„ lewi łącznikowi nacierający
IX.	9.	„ środkowi nacierający
X.	10.	„ prawi łącznikowi nacierający
XI.	11.	„ prawi skrzydłowi nacierający

2. Przed rozpoczęciem gry losują przodownicy; wygrywający może się zdecydować albo na wybór boiska albo na pierwsze pchnięcie.

Grę rozpoczyna się przez pchnięcie z miejsca piłki, która leży w środku boiska (w środku koła) w kierunku linji bramkowej przeciwnika. Drużynie która nie ma prawa do pierwszego pchnięcia, nie wolno się do piłki zbliżyć jak na 9 metrów odległości i żadnem z grających nie wolno przed pierwszem pchnięciem przekroczyć linji środkowej.

Jako wstępne pchnięcie uważane bywa, jeżeli się piłka obróci naokoło swej osi, lub posunie się na swoją objętość. Jeżeli się przy wstępnem pchnięciu piłkę pchnie wstecz lub dwa razy, to można pchnięcie wstępne powtórzyć.

3. Zmiana placówek. Po połowie czasu przeznaczonego do gry, następuje przerwa ze zmianą placówek po której wstępne pchnięcie ma ta drużyna, która go na początku gry nie miała.

4. „Bramka“. Takową się zdobędzie wtenczas, jeżeli piłka przeleci przez bramę przeciwnika między palikami a krokwią w powietrzu lub po ziemi, nienaruszona ręką ani jednego gracza oprócz bramkowego. Jeżeli bramka była częściowo zniszczona, natenczas sędzia przyznaje „bramkę“, jeżeli piłka przeleciała przestrzeń bramki. Z pchnięcia wstępnego, wolnego, narożnego lub wrzutu zdobywa się „bramkę“ tylko wtenczas, jeżeli piłka po takim pchnięciu poruszyła jednego z graczy. Z pchnięcia karnego zdobyć można „bramkę“ bezpośrednio. Jeżeli jedna z drużyn zdobyła „bramkę“ wtenczas ma przeciwna strona następne pchnięcie wstępne. Odbije się piłka o palik lub krokiew a nie wyleci z boiska, to pozostaje dalej w grze, tak samo jeżeli w obrębie boiska uderzy o sędziego.

5. Wrzut Przelatuje piłka przez granicę boiska natenczas wychodzi z gry. Jeżeli piłka opuściła linję boczną, wtenczas wrzuca ją gracz tej drużyny, która ją dotknęła nie jako ostatnia w obrębie boiska w tem miejscu stojąc, gdzie piłka przeleciała przez granicę. Wrzucający musi stać obiema nogami na linji bocznej, twarzą obrócony do boiska. Rzucić piłkę musi oburącz po nad głową w dowolny kierunek. Wrzucający może piłkę powtóre poruszyć dopiero wtenczas, jeżeli po wrzucie inny z grających ją dotknął.

6. Odparcie od bramki. Pchnięcie narożnikowe. Jeżeli piłka została przez jednego z druhów pchniętą przez linję bramkową przeciwnika, to zostaje przez pchnięcie miejscowe zwróconą do boiska przez jednego gracza, który tę bramkę broni. Jeżeli atoli tę piłkę, zanim przeleci linję bramkową pchnął jeden z drużyny broniącej tej bramki, wtenczas ma drużyna przeciwna prawo do pchnięcia narożnego i piłkę ciska 1 metr. od najbliższej chorągiewki na boisko. W obydwóch wypadkach musi być przeciwnik $5^1/_2$ metrów od piłki oddalony a gracz, który wykonywa pchnięcie, może dopiero wtenczas piłkę powtóre dotknąć, jeżeli po jego pchnięciu inny z graczy piłkę dotknął.

7. „Na ustroniu“. Taki z graczy, który przy pchnięciu lub wrzucie piłki stoi bliżej linji bramkowej prze[c]iwnika, jak gracz jego drużyny, który wykonuje pchnięcie lub wrzut, uważany bywa jako stojący na ustroniu, jeżeli przynajmniej 3 graczy nie znajduje się między nim a linją bramkową. Gracz znajdujący się na ustroniu może dopiero wtenczas piłkę dotknąć, jeżeli piłkę pchnął inny z graczy, taksamo nie wolno mu robić przeszkód przeciwnikowi celem dojścia do piłki. Przy pchnięciu naróżniem, odparciu od bramki, lub jeżeli ostatnie pchnięcie wykonała partja przeciwna, nie znajduje się nikt na ustroniu. Stojącym na ustroniu nie wolno wpływać na przebieg gry.

8. „Bramkowy“. Takowy może na własnej połowie boiska piłkę dotykać rękami i nogami taksamo wolno mu ją pchnąć, rzucić lub uderzyć, jednakowóż nie wolno mu z piłką bez dotknięcia ziemi lub innego gracza więcej przebiegnąć jak dwa kroki. Podczas gry może się „bramkowy“ z graczem swej partji zamienić, jedynie musi być o tem powiadomiony sędzia.

(Dokończenie nastąpi.)

Związek Tow. Gimn. „Sokół" w Polsce.

Zasady regulaminu „drużyn młodzieży polskiej".

1. Związek Tow. Sokolich w wykonaniu swych zasadniczych zadań. Zadania Tow. Sokolich są:

a) podniesienie sprawności cielesnej i tężyzny moralnej;

b) przygotowania młodzieży do sumiennego wypełniania obowiązków obywatelskich. Tworzyć z młodzieży, uczęszczającej do Tow. Sokolich na naukę gimnastyki »drużyny młodzieży Sokolej«.

2. W każdem Tow. Sokolim winny być prowadzone »drużyny młodzieży«. Należeć może do nich młodzież miejscowa chrześcjańsko-polska obu płci, bez względu na to, czy chodzi do szkoły czy nie, w wieku od lat 10—18. Zarządy Towarzystw szczególniejszą uwagę zwrócić winny na młodzież pozaszkolną, robotniczą, wiejską i w małych miasteczkach.

3. »Drużyny« tworzy się z młodzieży, zgłaszającej się na gimnastykę. Tę należy natychmiast po przyjęciu organizować na »zastępy«, uwzględniając przytem dobieranie się koleżeńskie młodzieży. Należy wpływać na młodzież, aby ona się sama starała wśród rówieśników o zwiększenie ilości »zastępów«.

4. Przy przyjmowaniu młodzieży nie należy przeprowadzać żadnego wyboru pod względem społecznym, a surowego wyboru pod względem obyczajowym, czy moralnym. Owszem przygarniać należy wszystkich i usilnie starać się o poprawę jednostek, pod tym względem ujemniejszym. Winna pod tym względem decydować zasada: raczej usuwać po straceniu nadziei na poprawę, jak odmawiać przyjęcia zgłaszającym się. Z tego wniosek płynie jasny, jak staranny musi być dobór zastępowych i drużynowych.

5. Organizuje się młodzież, osobno męską, osobno żeńską, w zastępy po 8—10 osób równego mniej więcej wieku. Zastęp prowadzi wyznaczony do tego przez drużynowego »zastępowy«.

Kilka zastępów łączy się w »drużyny«, które prowadzi wyznaczony do tego przez grono techniczne wyszkolenia sokolego »drużynowy«. Członek oddziału młodzieży składki do kasy Sokoła nie płaci.

6. Praca wychowawcza pod względem intelektualnym i moralnym odbywa się właściwie w »zastępie«. Tam się kładzie podwaliny pod myśli, którym służy organizacja sokola.

Drużyna sprawę tę rozszerza, nadaje jej perspektywę.

Praca wychowawcza cielesna przy pomocy gimnastyki przeprowadza się zwykle w drużynie. W zastępie nie można jej jednak zaniedbywać.

7. To samo odnosi się i do spraw gospodarczych. Każdy zastęp powinien stanowić odrębną jednostkę gospodarczą i zaspakajać potrzeby gospodarcze we własnym zakresie.

Zastępy stanowiące drużynę, tworzą jednostkę gospodarczą do zaspakajania potrzeb drużyny jako takiej.

Zastęp radzi i postanawia o potrzebach gospodarczych zawsze w całości.

O potrzebach drużyny radzą pod przewodnictwem drużynowego zastępowi, którzy zdają przy tej sposobności sprawę z gospodarstwa w zastępach.

Drużynowy może wezwać całą drużynę do narady nad jakąś sprawą gospodarczą.

Zastępy i drużyny winny zdobywać pokrycie swych potrzeb własnym przemysłem.

8. Kierujący ćwiczeniami młodzieży członek grona technicznego wyszkolenia sokolego powierza prowadzenie drużyny młodzieży doświadczonemu członkowi swego zastępu przewodników.

Drużynowy powierza prowadzenie zastępów młodzieży młodszej starszym, starannie dobranym członkom drużyn.

Zastęp starszych powinien prowadzić o ile możności sam w celu wyszkolenia zastępowych.

9. Ćwiczenia i zajęcia prowadzi się w drużynach i zastępach, według planów wypracowanych przez grono techniczne wyszkolenia sokolego. Zwyczajnie powinny się drużyny zbierać dwa do trzy razy tygodniowo na ćwiczenia gimmastyczne, gry i zabawy prowadzone razem lub w zastępach, raz na tydzień przeprowadzić ćwiczenia w terenie. Raz na miesiąc drużyna winna zrobić wycieczkę i przeprowadzić ćwiczenia wspólne za miastem w celu wzajemnej kontroli zastępów i wywoływania współzawodnictwa.

10. W ćwiczeniach gimnastycznych podstawę stanowić winna gimnastyka wychowawcza, w grach i zabawach nacisk kładzie się na przysposobienie do sprawności życiowej i przygotowanie do wyćwiczenia w mustrze.

11. Drużynowy winien odbywać częste ćwiczenia z zastępowymi, z którymi przerabiać należy to wszystko, co według programu czynności mają oni z zastępami przerabiać.

W Tow. większych może te czynności przeprowadzać instruktor, aby ułatwić drużynowemu przeprowadzenie innych czynności wychowawczych.

12. Grono techniczne wyszkolenia sokolego, które sprawuje zwierzchniczą władzę nad drużynami młodzieży, powinno szczególniejszy nacisk położyć na wyszkolenie instruktorów.

13. Zastępy i drużyny winny być szkołą wzorowej akuratności, obowiązkowości, ładu i poświęcenia. Szczególniejszy nacisk położyć należy na wyrobienie zmysłu łączności i wzajemnej przyjaźni. Dlatego należy przestrzegać przy tworzeniu zastępów zasady doboru.

W pogadankach uwzględniać należy w szerokim zakresie rozwój uczuć patrjotycznych, istotnych — nie zewnętrznych.

14. Przygotowanie do życia, rozwój zmysłu praktyczności, umiejętności, zaspakajania potrzeb swych i obywanie się koniecznem, powinno być przedmiotem tak pogadanek, jak i praktycznych zajęć w zastępach i drużynach. Starsza młodzież winna mieć możność nabycia uzdolnień różnych poza swym wykształceniem zawodowym.

15. Z nabytych wiadomości zdaje się egzaminy i wydaje poświadczenie uzdolnień i odznaki zewnętrz-

ne. Wszelkie inne oznaki wyszczególnień, jako podniecające próżność, są wykluczone. Natomiast dopuszczalne są pochwały ustne wobec współtowarzyszy.

16. Drużyny i zastępy winny ze sobą współzawodniczyć w stopniu wydoskonalenia się we wszelkich kierunkach. Dozwolone są jednak tylko zawody zastępów z zastępami, drużyn z drużynami. Zawody jednostek są wykluczone.

17. Zastępy i drużyny przy wspólnych występach łączą się w plutony, drużyny, hufce i pułki, według prawideł przepisanych osobnemi regulaminami ogólnemi.

Dowódców tych oddziałów wyznacza na czas pełnienia służby grono techniczne wyszkolenia sokolego. Stałych stopni niema.

18. Młodzież ustępująca z szeregów młodzieży automatycznie, przechodzi do szeregów członków Tow. sokolich i wstępuje tam do stałych drużyn.

19. Należy czynić częste popisy publiczne w celach agitacyjnych.

20. Szczegółowe określenie organizacji i planów obejmą osobne wskazówki i regulaminy.

Wspomnienie pośmiertne.

Gniazdo w Załęskiej Hałdzie utraciło przez śmierć nagłą sekretarza swego, śp. druha Jana Myśliwca. Druhowie i druhny nie zapomną o nim i zasyłają zmarłemu współdruhowi ostatnie »Czołem«. Ziemia polska, którą bardzo kochał, niechaj mu lekką będzie.

Kalendarzyk zebrań, ćwiczeń itd.

Ruda. „Sokół” w Rudzie poświęca w niedzielę 16. maja r. b. swój sztandar sokoli. Gniazdo prosi o liczny udział bratnich gniazd w uroczystości. — Ćwiczenia odbywają się w poniedziałki i czwartki od godz. 5 do 8 wiecz. w Sokolni.

Podlesie. Ćwiczenia „Sokoła” odbywają się w środy o godz. 3 i w niedzielę o godz. 4 po południu.

Makoszowy. Ćwiczenia „Sokoła”: w wtorki i piątki od godz. 4–6 po południu u p. Czerwięckiego.

Brzezinka (p. Mysłowicami). „Sokół” w Brzezince poświęca w niedzielę, dnia 2. maja r. b. sztandar. Na uroczystość tę zaprasza bratnie gniazda.

Brzeziny. Poświęcenie sztandaru „Sokoła” nie odbędzie się dnia 2. maja, lecz dopiero dnia 30. maja r. b. Gniazdo prosi bratnie towarzystwa o liczne przybycie na dzień ten do Brzezin.

Łabęty. Ćwiczenia „Sokoła” odbywają się w środy i soboty od godz. 6 wiecz. na sali p. Ślósarka przy ul. Kościelnej.

Bismarkhuta. „Sokół” poświęca sztandar swój dnia 4. lipca r. b. Gniazdo prosi bratnie towarzystwa o liczne przybycie na dzień ten w gościnę do gniazda w Bismarkhucie.

Baczność!

Drążki (prężniki) dostarcza na zamówienia druh Paweł Paprotny, Gliwice, ulica Bachstr. 2.

Lance i maczugi wykonuje druh Paweł Kaizer, Gliwice, ul. Hegenscheidt nr. 30.

Sokołówek przepisowych dostarcza druhna Marja Glazowska, Piekary, ul. Kalwaryjska 7.

Paski do ćwiczeń (czerwone) nabywać można w składzie druha Kościelniaka w Bytomiu, Rynek 11.

Pieczątki każdego rodzaju zamawiać można: Wiktor Gowik, Bytom, ul. Koszarowa 15.

Paputki do ćwiczeń dla druhów i druhiń dostarcza: Wiktor Turek, Bytom, ul. Tarnogórska (skład obuwia).

Nuty do ćwiczeń i wszelkie marsze sprowadzać można pod adresem: Francziszek Kost, Bogucice, ulica Ludwika.

Oznaki (monogramy) i **sokoliki** różnej wielkości nabywać można u skarbnika dzielnicowego. Adres: Tomasz Kowalczyk, Katowice, ul. Beaty 16.

Zabezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków załatwia druh skarbnik dzielnicowy, Tomasz Kowalczyk, Katowice, ul. Beaty 16. Gniazda, chcące ćwiczących druhów zabezpieczyć, powinne się zgłosić do druha skarbnika.

W Sekretaryacie przy Wydziale Dzielnicowym nabywać można:

Ustawy Towarzystw Sokolich (jednolite dla wszystkich gniazd) powinien każdy Sokół posiadać i znać, tak samo i ustawy związkowe. Wydziały mogą ustawy i karty legitmacyjne sprowadzać z Sekretarjatu przy Wydziale Dzielnicowym. Cena ustawy gniazda 25 fen. za egz., ustawy związkowej 50 fen. za egz., karty legitymacyjnej 20 fen. za egz.

Oprócz tego można z Sekretarjatu nabywać:

Książeczki zastępowe, cena 75 fen., za egz.;
Ćwiczenia lancami, cena 50 fen. za tabelę;
Ćwiczenia wolne, cena 50 fen. za tabelę;
Ćwiczenia maczugami (dla oddziału żeńskiego), cena 50 fen. za tabelę;
Ćwiczenia wywijadłami (dla oddziału żeńskiego), cena 50 fen. za tabelę;
Musztra, cena 1 mk. za egz.
Wieczory ćwiczebne (nr. 1 ćwiczenia zlotowe na rok 1920), cena 30 fen. za egz.

Adres Sekretarjatu: **Aug. Świder, Bytom,** (Beuthen O.-S.), ul. Gliwicka 10 (Hotel Lomnitz).

Nakładem Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej, reprezentowanej przez Wydział Dzielnicowy. — Redaktor odpowiedzialny: A. Świder z Lipin G.-Śl. — Drukiem »Katolika«, sp. wyd. z ogr. odp. w Bytomiu.